

VELNA KUNGS

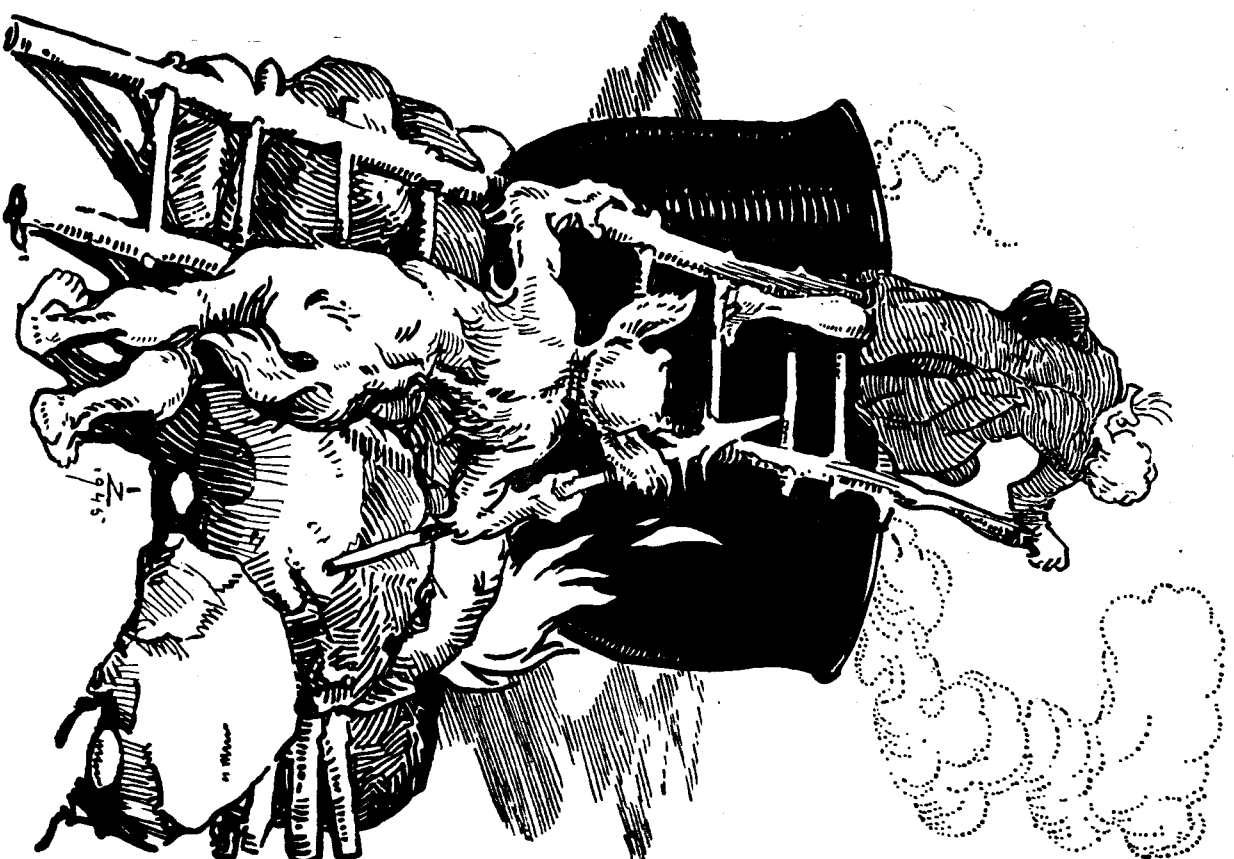

Nelnajā muižā dzīvojis
briesmīgs kungs — velna
pilns vācietis. Kungam bijis kučieris Kru-
multiņš vārdā. Kučierim vajadzējis katru
nakti ar kungu izbraukt. Tikko pa muižas
vārtiem laukā, zirgi skrējuši krākdami, šņāk-
dami un rūkdami gaisā. Pāri upei uz mežu
projām. Krumultiņa sieva gan reiz u reizēm
savam vīram prasījusi: «Kur kungs brauc
katru nakti?»

Mākslinieks Indriķis Zeberinš
Jāņa Niedres literārā apdare

Krumultiņš tikai nonurdejis vien. Lai gan manijs, uz kurieni briesmīgais brauciens vedot, tomēr isti nezinājis, kas galā notiekot, jo kungs viņu mājā vienu pašu atstājis. Kungs arī bijis viņam cieti aizliedzis kādam runāt par to, ko redz vai dzird. Pēdīgi Krumultiņam iekārojies zināt, kur kungs aiziet, kad viņš mežā nobrauc.

Kādu nakti stipra vētra plosījusies un bijis tik tumšs, tik tumšs, ka tumšāks vairs nevarējis būt. Kungs atkal licis Krumultiņam zirgus jūgt un braukt. Nolaidušies meža vidū zemē, kungs izkāpis no karietes un gājis projām — Krumultiņš tam pa pēdām pakāļ. Gabalu gājuši, tie atradušies pie kādas lielas dzelzs ēkas — pie elles. Tur durvju priekšā gulejis liels, liels, melns suns. Kungs pārkāpis sunim pāri, un suns nelicies par viņu ne zinot; bet, kad Krumultiņš sunim pāri kāpis, tas pacēlis galvu un ieņurdējies. Krumultiņš iegājis ellē un redzējis garu rindu katlu, pilnus ar vāgriem vāroties un vienā arī savu kungu vārāmies. Krumultiņam palicis bail, un viņš iesprucis pie pašām durvīm kaktiņā. Tur

aptupies un visu noskatījies. Uguns beigusi kūrēties, un skrējuši vagariši un muižas kuņģeļi ar malku no alām ārā uguni atkal uzkurt. Kad vagari bijuši labi savārijušies, tad tie izkāpuši no katliem, sēdušies pie galda, kas nokrauts ar gaļu un baltmaizi no viena gala līdz otram, un ēduši, ka šnakstējis vien. Tikai neviens otram acis neskatījies. Krumultiņam arī iekārojies pēc uzkožamā, viņš pielīdis pie galda un nogrābis dažas baltas maizes pladiņas un iegrūdis tās azotē; tad izvīlcis naželi un nogriezis ļipatiņu no galas. Arī šo ļipatiņu iegrūdis azotē. Kad Melnās muižas kungs gājis pa elles durvīm ārā, Krumultiņš steidzies tam pakal. Izejot kungs atkal kāpis pāri melnajam sunim. Suns gulējis kļusu, bet, kad kāpis Krumultiņš, tas nejauki ieņurdējies. Kungs nedaudz pagriezis sāņus galvu, bet pilnam atpakaļ vis nepaskatījies. Atnākuši pie zirgiem. Kungs kāpis karietē, bet Krumultiņš — uz bukas. Nu braukuši uz Melno muižu tik briesmīgi kā nekad, gar krūmiem un koku galiem skrāpēdamies un plēsdamies, ka brīkšķējis vien. Pārbraukuši mājās. Kungs iegājis savā

istabā, Krumultiņš nojūdzis zirgus un ielai-dis stallī. Tad iegājis pie savas sievas un teicis: «Nu, sieviņ, es zinu, kur mūsu kungs naktī brauc. Ir jau taisnība, ko ļaudis runā: viņš ir velna pilns.»

Un nu ņēmis no azotes ārā elles baltu maizi. Bet tavu brīnumu! Ne baltmaize, bet mēsli.

Bet drīz velna pilnajam Melnās muižas kungam pienācis gals. Reiz kā nobraucis uz elli, tā arī neiznācis ārā. Laikam bija ticis zem stiprākas uguns un savārijies pilnīgi.

